

Enoh wil bijdragen aan Nederland

Eyong Enoh is een van de pijlers van Ajax. Hij heeft zich razendsnel aangepast aan de speelwijze van trainer Martin Jol, die de sterke middenvelder uit Kameroen heeft omgedoopt tot 'tigger'. Ook aan het leven in Nederland past Enoh zich snel aan. We gingen mee naar zijn wekelijkse les over de Nederlandse taal en cultuur. 'Dat noemen we het oranjegevoel.'

Dick Sintenie
Jop van Kempen

Joana Keur, Duellerend met Eyong Enoh: "Ik leer de spelers de taal, zij leren mij het spel. Binnenkort wordt ik trainer van het vrouwenteam van Ajax."

In het kantoor van Rik van den Boog staat een grote houten tafel. De algemeen directeur van Ajax is er niet deze woensdagmiddag, maar dat betekent niet dat de tafel ongebruikt blijft. Aan de ene kant zit Joana Keur (directeur van het Haarlemse taleninstituut Iber Lengua) en aan de andere kant zit Eyong Enoh. Tussen hen in liggen lesboeken en er staat een dvd-speler en een beeldscherm. Keur geeft één keer per week twee uur les aan de 24-jarige Afrikaan en aan andere geïnteresseerden van de selectie. Omdat Oleguer niet aanschuift heeft Enoh privéles. Enoh zou alles bij Ajax in het Engels kunnen doen, maar hij wil per se Nederlandse les. Hij wil graag leren. Behalve Engels spreekt hij ook Frans en een West-Afrikaans pidgin. "Een soort straattaal," verduidelijkt Enoh. "Het is een heel erg makkelijke taal. Maar met mijn vrouw en kinderen praat ik thuis Engels." Tijdens de les spreekt en schrijft Enoh alleen maar Nederlands. Voor iemand die pas anderhalf

jaar met een vreemde taal bezig is, heeft Enoh een grootse prestatie verricht. De voetballer die in Kameroen nog een poosje medicijnen studeerde, begrijpt alles en hij kan zich goed uiten. "Ik doe ook mijn huiswerk," zegt Enoh.

De Kameroener is een goede student, maar niet de beste die Keur onder handen heeft genomen. Dat was Christian Eriksen, die binnen drie weken al redelijk tot goed Nederlands sprak. Dat het voor een Scandinaviër eenvoudiger is Nederlands te leren dan voor een Kameroener, bestrijdt Keur. Op de suggestie dat de ene voetballer gewoon beter kan studeren dan de andere, antwoordt ze: "Een schilderij is mooi door de diversiteit, dat is bij cursisten ook zo."

Als Enoh schrijft, gaat er wel eens iets mis. 'Houswerk' staat op het huiswerkschrift van Enoh. En er staat 'hoofzaak' in plaats van hoofdzaak, maar dat vindt de lerares niet zo erg. Ook als Enoh een foutje maakt in een gesproken Nederlandse zin, wordt hij niet meteen verbeterd. Met het toestaan van foutieve constructies als 'hun zeggen' en 'hij heb' kan Keur haar leerling tot een echte voetballer kneden, maar dat is niet de reden waarom Enoh niet wordt gecorrigeerd. "Als je ze de hele tijd verbetert, worden ze bang iets te zeggen," zegt Keur. Enoh knikt: "Ik ben een student van het Nederlands, geen specialist."

De Nederlandse lessen beginnen bij Ajax altijd met voetbaldingen. Rechterbeen, inworp en aansluiten, dat soort begrippen. In het leslokaal ligt een bal om de taal van de werkvloer tot leven te wekken. "Maar dat hoeft bij Eyong niet meer," zegt Keur. "Hij kan zich nu op andere dingen richten." Door alle voetbalwoorden die Keur in de loop der jaren heeft onderwezen, is ze steeds meer van de sport te weten gekomen. "Ik leer de spelers de taal, zij leren mij het spel," zegt ze. "Binnenkort word ik trainer van het vrouwenteam van Ajax." Deze middag wil Enoh het hebben over Koninginnedag. "Met die auto," zegt hij over de aanslag die Karst

T. vorig jaar met zijn Suzuki Swift op Beatrix pleegde. Maar de Kameroener vermoedt al dat Koninginnedag normaal gesproken anders is dan in 2009.

Om de achtergrond van de feestdag te begrijpen, wijst hij een dvd aan die teruggaat tot 1933. Keur pakt de afstandsbediening en zapt naar de vorige eeuw. "De Grenadiersmars, sedert lang de traditionele opening van het bloemendefilé op Soestdijk," zegt een man met een Polygoonstem bij de zwart-witbeelden en de marsmuziek. We horen ook de volgende zin: "Na het overlijden van wijlen koningin Emma, die jaren achtereen de zomermaanden in Soestdijk placht door te brengen, was het droefgeestig stil geworden in en om dit koninklijk verblijf. Nu staan de vensters weer open."

Enoh bekijkt de beelden van het bloemendefilé drie keer en hij schrijft de woorden op die hij kent. Hij heeft niet alles begrepen, maar de rode draad ziet hij. Koninginnedag is een traditioneel feest waarbij het vorstenhuis en de inwoners van Nederland een feestje vieren. "Dat noemen we het Oranjegevoel," zegt Keur. "Dat hebben we hier ook als het Nederlands elftal speelt. Dat zijn eigenlijk de enige momenten waarop Nederland helemaal samen is." Keur vouwt de handen in elkaar.

Op 24 juni mag de smart van de nederlaag Nederland samenbrengen, vindt Enoh. Op die dag speelt Enoh met Kameroen op het WK

Eyong Enoh (l) in het tenue van Kameroen. Hij begrijpt het Oranje-gevoel: Op 24 juni mag de smart van de nederlaag Nederland samenbrengen.

in Zuid-Afrika namelijk tégen Nederland. Koninginnedag mag wat betreft de Kameroener wel tot in de lengte der dagen voor superieur Oranjegevoel blijven zorgen. Dit jaar heeft Enoh Koninginnedag met Jeffrey Sarpong en met andere vrienden gevierd. Eerst zijn ze naar de kerk gegaan, daarna even naar de stad. Morgen speelt Enoh tegen zijn vriend Sarpong. Enoh is verdedigende middenvelder bij Ajax, Sarpong is als verhuurde Ajacied de aanvallende middenvelder van NEC. Het kampioenschap staat op het spel. "Buiten het veld zijn we vrienden, op het veld zijn we voetballers," zegt Enoh. De Kameroener is bij Ajax een steeds betere voetballer geworden. Ex-trainer Marco van Basten kreeg een tip van iemand bij Ajax Cape Town en hij liet Enoh vorig seizoen al vaak opdraven. Ook Jol is gecharmeerd van de man uit Kumba die zich dit voetbaljaar geregeld als man of the match onderscheidde. De trainer doopte het krachtmens om tot 'tijger'. Enoh is de eerste Kameroener bij Ajax en hij is trots op zijn bijnaam. Hij hoopt dat hij ook de supporters en de lerares trots kan laten

zijn op z'n prestaties. "Ik wil iets bijdragen aan Ajax en aan Nederland," zegt hij. Enoh sluit niet uit dat hij ooit een keer Nederlander wil worden, maar dat gebeurt zeker niet zolang hij voor Kameroen kan voetballen. "Misschien na mijn carrière."

Enoh woont in een huurhuis in Diemen. Hopelijk huurt hij all-in, want ondanks de Nederlandse lessen is het voeren van de Nederlandse administratie misschien wat veel gevraagd. Cristian Chivu woonde in zijn tijd bij Ajax niet in een all-in huurhuis. Ook hij kon zijn Nederlandse administratie niet voeren en op een dag kwam er alleen nog maar koud water uit zijn douche. "Dat heb ik niet," zegt Enoh.

'Afellay begon in het Engels, dus antwoordde ik in het Engels'

Het Nederlands van Enoh is wel goed genoeg om discussies met scheidsrechters te voeren. "Hé scheids, dat was niks, zeg ik meestal als ze tegen me fluiten," zegt hij. Voor scheldwoorden is Enoh het type niet. "Ik praat sowieso nooit tegen tegenstanders. Alleen als zij wat tegen mij zeggen, zeg ik wat terug." Dit seizoen kreeg Ibrahim Afellay van PSV het met Enoh aan de stok. Afellay deelde een paar elleboogstoten uit. Na de wedstrijd ging Enoh met zijn tegenstander in conclaaf. De Ajacied legde de PSV'er uit dat hij zich goed moest gedragen op het veld, want ze moesten het goede voorbeeld geven aan de kinderen die naar hen keken. "Dat heb ik in het Engels tegen Afellay gezegd," verklaart Enoh. "Hij sprak als eerste tegen mij en dat deed hij in het Engels, dus toen heb ik in het Engels geantwoord. Als Afellay in het Nederlands was begonnen, had ik Nederlands gesproken." Lerares Keur beloont die woorden. "Heel goed, super." Enoh vindt de aanmoedigingen prettig, maar de motivatie voor de lessen haalt hij uit zichzelf. Hij gelooft in zichzelf en hij gelooft in God. Die combinatie werkt goed voor hem. Als speler van Mount Cameroon droeg een naar Magusa Turk Gi cu SK vertrokken teamgenoot hem voor bij de technische staf van die club. Enoh dwong een contractje af bij de Cyprioten en hij deed het vervolgens zo goed dat een spelersmakelaar hem louter op grond van de goede verhalen aanbeval bij Ajax Cape Town. In gesprek met die zaakwaarnemer hoorde hij die man eerst zeggen 'Zuid-Afrika' en daarna 'Ajax dit en Ajax dat'. En Enoh dacht: Ajax, dan moet het goed zijn. "En nu zit ik hier, bij Ajax Amsterdam," zegt Enoh, die op het punt staat om een contractverlenging te tekenen. De les zit er bijna op. Enoh heeft veel opgestoken vandaag. Een interview in het Nederlands betekent veel spreken en dat juicht lerares Keur toe. Ook aan het bloemendefilé uit 1933 heeft hij misschien iets gehad. Het Nederlandse volk bracht het koninklijk huis vroeger bloemen op het bordes en als Ajax morgen kampioen wordt, maakt Enoh in de Arena iets soortgelijks mee. Enoh kan dan het woord 'bloemendefilé' in de mond nemen. "Ik hoop dat het lukt," zegt hij. "Ik heb al een plekje op het bordes gereserveerd," zegt de lerares.